Aan de raad van de gemeente Lingewaard

Onderwerp	Ontwerpverklaring van geen bedenkingen voor de realisatie van Windpark A15
Portefeuillehouder	M.J.A. van den Bos
Zaaknummer collegevoorstel	ZS-1171852

Beslispunten

1. Een coördinatieregeling toe te passen;
2. Een ontwerpverklaring van geen bedenkingen (vvgb) af te geven voor de realisering van Windpark A15;
3. Te verklaren dat geen exploitatieplan hoeft te worden vastgesteld ten behoeve van de te verlenen omgevingsvergunning.

Inleiding

Op 29 december 2023 heeft Pondera Consult B.V. (hierna: Pondera), namens Windpark A15-Lingewaard B.V., een aanvraag ingediend voor een omgevingsvergunning voor de oprichting en exploitatie van drie windturbines met een gezamenlijk elektrisch vermogen van maximaal circa 24 MW. De beoogde locatie bevindt zich langs de Linge, ten zuiden van de Betuweroute en de geplande verlenging van rijksweg A15 (kadastrale percelen Angeren, sectie E, nummers 505, 516 en 360). De windturbines krijgen een ashoogte tussen 115 en 150 meter, een tiphoogte van maximaal 225 meter en een rotordiameter van maximaal 185 meter. (bijlage 1 en 2)

Omdat de aanvraag vóór 1 januari 2024 is ingediend, is het overgangsrecht van toepassing. Dit betekent dat de vergunningverlening plaatsvindt op basis van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: Wabo) en de Wet ruimtelijke ordening (hierna: Wro). Op grond van artikel 3.30 Wro is het aan de gemeenteraad om het coördinatiebesluit te nemen, waarmee de samenhangende besluiten binnen deze procedure worden gebundeld en gecoördineerd behandeld. Daarnaast moet de gemeenteraad een ontwerpverklaring van geen bedenkingen (hierna: ontwerp -vvgb) afgeven voordat de omgevingsvergunning verleend kan worden. Dit is een verplichte procedurele stap en biedt belanghebbenden de mogelijkheid om zienswijzen in te dienen tijdens de terinzagelegging.

Gedeputeerde Staten van Gelderland (GS) hebben in een brief van 11 juni 2024 aangegeven af te zien van hun bevoegdheden op basis van artikel 9c van de Elektriciteitswet en de Gelderse windladder, met uitzondering van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb). Zij stemmen ermee in dat de besluitvorming over dit windproject bij de gemeente Lingewaard ligt (bijlage 3).

Daarnaast hebben GS:

- Op 4 december 2023 een vergunning op grond van de Wnb verleend (toegevoegd als bijlage 4).
- Op 2 februari 2024 een ontheffing op grond van de Wnb verleend (toegevoegd als bijlage 5).

Na de uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State van 30 juni 2021 kunnen de milieunormen voor geluid, slagschaduw en externe veiligheid uit het Activiteitenbesluit (onder de Omgevingswet het Besluit kwaliteit leefomgeving) niet langer zonder meer worden gebruikt voor windparken van drie of meer windturbines. Dit betekent dat de vergunning zelfstandig van een onderbouwde motivering moet worden voorzien met betrekking tot deze normen. De motivering voor deze normen is vastgelegd in bijlage 6.

Na ontvangst van de aanvraag heeft de gemeente besloten eerst de Energievisie A15-Betuweroute vast te stellen, voordat de vergunningprocedure werd voortgezet. Dit besluit tot opschorting is genomen om vooraf duidelijke beleidskaders en randvoorwaarden vast te leggen voor windenergie in dit gebied. Op 30 januari 2025 is de Energievisie A15-Betuweroute vastgesteld en de visie vormt nu het toetsingskader voor deze aanvraag. (bijlage 7)

De gemeenteraad moet beoordelen of afwijking van het bestemmingsplan verenigbaar is met een goede ruimtelijke ordening. Voor deze afweging ligt een ontwerpverklaring van geen bedenkingen ontwerp-vvgb voor. Zodra de gemeenteraad de ontwerp-vvgb vaststelt, kan het college de ontwerp-vvgb ter inzage leggen (bijlage 9 en 10).

Beoogd effect

De realisatie van Windpark A15 Lingewaard. Het windpark levert een substantiële bijdrage aan de noodzakelijke duurzame energieopwekking in Lingewaard. De drie windturbines wekken jaarlijks 55 GWh op, evenveel elektriciteit als 23.000 huishoudens verbruiken. Daarmee draagt het project direct en in belangrijke mate bij aan de gemeentelijke ambitie om in 2030 energieneutraal te zijn.

Argumenten

1.1 Door de coördinatieregeling toe te passen, wordt de besluitvorming efficiënter en transparanter.
De nu nog benodigde besluiten en vergunningen worden gebundeld in één geïntegreerde procedure. Dit voorkomt dat verschillende deelbesluiten los van elkaar genomen moeten worden, wat de duidelijkheid en snelheid van de besluitvorming ten goede komt.

1.2 Een ontwerp-vvgb is wettelijk vereist voordat de omgevingsvergunning kan worden verleend.
Omdat het project afwijkt van het bestemmingsplan, is eerste een ontwerp en daarna een definitieve verklaring van geen bedenkingen (vvgb) van de gemeenteraad noodzakelijk. Zonder deze verklaring kan de vergunning niet worden verleend.

3.1 Er is geen exploitatieplan nodig omdat de kosten en uitvoering volledig door de initiatiefnemer worden gedragen.
Voor de verlening van de omgevingsvergunning is geen exploitatieplan vereist, omdat de kosten van de uitvoering van het project volledig worden gedragen door de initiatiefnemer. Wel wordt er een anterieure overeenkomst opgesteld, waarin afspraken en verplichtingen tussen de gemeente en de initiatiefnemer worden vastgelegd over plankosten, planschade, zekerheidsstellingen, ontmanteling bij einde levensduur en financiële participatie.

3.2 De financiële en ruimtelijke borging van het project is vastgelegd in de vergunning, de anterieure overeenkomst en de Energievisie A15-Betuweroute.
De randvoorwaarden voor de uitvoering van het project zijn voldoende geborgd in de verleende vergunning, de anterieure overeenkomst en het vastgestelde gemeentelijk beleid. In de anterieure overeenkomst worden afspraken en verplichtingen tussen de gemeente en de initiatiefnemer vastgelegd over plankosten, planschade, zekerheidstellingen, ontmanteling bij einde levensduur en financiële participatie. Omdat de kosten van de uitvoering volledig door de initiatiefnemer worden gedragen, is een exploitatieplan niet vereist.

Kanttekeningen

1.1 Zienswijzen en juridische procedures kunnen de vergunningverlening vertragen.
Ondanks dat in het m.e.r.-beoordelingsbesluit is vastgesteld dat er geen significante negatieve milieueffecten zijn, hebben belanghebbenden de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen tijdens de terinzagelegging van alle ontwerp stukken. Na het definitief verlenen van de vergunning kan men beroep instellen bij de Raad van State.

Financiën

Dit voorstel heeft geen financiële gevolgen voor de gemeentelijke begroting. De financiële afspraken worden vastgelegd in de anterieure overeenkomst. Met de anterieure overeenkomst worden de gemeentelijke plankosten verhaald op de initiatiefnemer en wordt vastgelegd dat eventuele tegemoetkomingen in planschade worden betaald door de initiatiefnemer.

Communicatie en participatie

Communicatie en participatie zijn cruciale randvoorwaarden omdat windturbines een aanzienlijke invloed op de leefomgeving hebben. Daarnaast bestaan er uiteenlopende maatschappelijke opvattingen over de plaatsing ervan. Daarom is in de Energievisie A15-Betuweroute een zorgvuldig participatietraject opgenomen. De directe omgeving wordt betrokken bij het vergunning traject, zodat aanvullende maatregelen voor hinderbeperking en financiële participatie besproken en vastgelegd kunnen worden.

De initiatiefnemer is verantwoordelijk voor een transparant participatieproces en heeft hiervoor een Communicatie- en Participatieplan opgesteld. Dit plan beschrijft welke stappen zijn gezet om belanghebbenden te betrekken en hoe verdere communicatie richting de omgeving wordt georganiseerd. (bijlage 11)

De gemeente speelt een actieve rol in de communicatie en participatie rondom dit project. Dit betekent onder andere:

- Deelnemen aan en toezien op het vervolgoverleg tussen omwonenden en de initiatiefnemer over aanvullende hinderbeperkende maatregelen en financiële participatie;
- Het actief informeren van omwonenden via de gemeentelijke website, nieuwsbrieven en andere communicatiekanalen;
- Publicatie van relevante documenten op www.officielebekendmakingen.nl en de gemeentelijke website;
- Het zorgvuldig begeleiden van de formele inspraakmomenten en waar nodig aanvullende communicatie richting belanghebbenden.

In de Energievisie A15-Betuweroute is vastgelegd dat de omgeving actief wordt betrokken bij concrete projecten. Door het instellen van een Omgevingsgroep is invulling gegeven aan deze verplichting. Deze groep biedt belanghebbenden de mogelijkheid om in gesprek te gaan met de initiatiefnemers over bovenwettelijke hinderbeperkende maatregelen en financiële participatie (paragraaf 4.2.1 Energievisie A15-Betuweroute). De gesprekken tussen omwonenden, initiatiefnemer en gemeente moeten leiden tot een samenhangend pakket van maatregelen, die worden vastgelegd in een Omgevingsovereenkomst. De Omgevingsovereenkomst wordt als bijlage toegevoegd aan de anterieure overeenkomst, zodat de gemeente kan toezien op naleving van de afspraken tussen exploitant en omgeving. Deze overeenkomst zal openbaar zijn en ter beschikking worden gesteld aan de gemeenteraad voorafgaand aan de besluitvorming over de definitieve vvgb.

Daarnaast is op basis van artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) aan overlegpartners (buurgemeenten, provincie Gelderland, Waterschap Rivierenland, Rijkswaterstaat, ProRail, TenneT, Gasunie) gevraagd om een reactie op de aanvraag en het toetsingskader uit de Energievisie A15-Betuweroute (bijlage 12). De ontvangen reacties worden verwerkt in het ontwerpbesluit. Met TenneT en Gasunie heeft ook al eerder afstemming plaatsgevonden.

Voortgang

Na behandeling in de gemeenteraad worden de ontwerp-vvgb en de ontwerp-omgevingsvergunning zes weken ter inzage gelegd. Gedurende deze periode kan eenieder een schriftelijke zienswijze indienen.

Na afloop van de zienswijzeperiode worden alle ingediende zienswijzen beoordeeld en verwerkt in een reactienota zienswijzen. Indien nodig wordt de ontwerpvergunning aangepast naar aanleiding van de ingekomen reacties. Vervolgens besluit de gemeenteraad over de afgifte van de definitieve-vvgb en kan het college de definitieve omgevingsvergunning verlenen.

Parallel aan deze procedure worden zowel het landschapsinrichtingsplan als de omgevingsovereenkomst verder uitgewerkt. Conform de Energievisie A15-Betuweroute wordt de omgeving actief betrokken bij het verbeteren van het landschapsinrichtingsplan, wat uiteindelijk zal resulteren in een definitieve versie. Het concept-landschapsinrichtingsplan is opgenomen in bijlage 13.

Voordat de definitieve-vvgb wordt verleend, wordt het aangepaste landschapsinrichtingsplan nogmaals beoordeeld door de Commissie Omgevingskwaliteit. Eerder heeft deze commissie ook advies gegeven over de ruimtelijke inpassing en landschappelijke effecten van het windpark, zoals vastgelegd in de Energievisie A15-Betuweroute.

Zowel de definitieve versie van het landschapsinrichtingsplan als de uitkomsten van het gesprek tussen omwonenden, initiatiefnemer en gemeente over de Omgevingsovereenkomst zijn, net als de reacties op de zienswijzen, openbaar en zullen voorafgaand aan de besluitvorming over de definitieve vvgb ter inzage worden gelegd.

Duurzaamheid

De energietransitie vraagt om een overstap van fossiele naar duurzame energiebronnen, zoals wind- en zonne-energie. Dit betekent onder andere dat huishoudens en bedrijven minder afhankelijk worden van aardgas en overstappen op elektriciteit voor verwarming, vervoer en industriële processen.
Gemeente Lingewaard neemt hierin haar verantwoordelijkheid en werkt actief aan de opwek van duurzame energie. In lijn met het coalitieakkoord 2022-2026 is de Energievisie A15-Betuweroute opgesteld, waarin de ruimtelijke en beleidsmatige kaders voor wind- en zonne-energie in dit gebied zijn vastgelegd. Windpark A15 Lingewaard sluit aan op deze visie en levert een belangrijke bijdrage aan de gemeentelijke ambitie om in 2030 energieneutraal te zijn.

Bijlagen

1. Aanvraag omgevingsvergunning, incl. bijlagen;
2. Nota van aanvullingen Omgevingsvergunning, incl. bijlagen;
3. Brief GS Gelderland d.d. 11 juni 2024 – Overdracht bevoegdheden;
4. Vergunning Wet natuurbescherming GS Gelderland d.d. 4 december 2023;
5. Ontheffing Wet natuurbescherming GS Gelderland d.d. 2 februari 2024;
6. Memo lokale normen Windpark A15 Betuweroute;
7. Energievisie A15-Betuweroute;
8. M.e.r.-beoordelingsbesluit voor windpark A15-Lingewaard;
9. Concept - Ontwerp-omgevingsvergunning;
10. Concept -Ontwerpverklaring van geen bedenkingen (vvgb);
11. Participatie- en Communicatieplan initiatiefnemer;
12. Oplegnotitie vooroverleg Windpark A15-Betuweroute;
13. Concept -Landschapsinrichtingsplan;
14. Concept – Raadsbesluit.

Bemmel, 18 maart 2025

burgemeester en wethouders van de gemeente Lingewaard,

de secretaris,	de burgemeester,
drs. I.P. van der Valk	dr. P.T.A.M. Kalfs